

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ταυτόχρονα το ανασταλτικό αποτέλεσμα του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και παραπέμπει στην ανακοίνωση της 24ης Νοεμβρίου 1983 (που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* αριθ. C 318, σελίδα 3), σύμφωνα με την οποία κάθε ενίσχυση που χορηγείται παράνομα, δηλαδή χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση ή πριν εκδοθεί απόφαση μετά το πέρας της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ, πρέπει να επιστραφεί από τον λήπτη, μαζί με τους δεδουλευμένους τόκους, υπολογιζόμενους από την ημερομηνία της καταβολής της ενίσχυσης με βάση το επιτόκιο αναφοράς το οποίο την εποχή εκείνη ίσχυε για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδύναμου ενίσχυσης.

Η Επιτροπή καλεί τις γερμανικές αρχές να ενημερώσουν αμέσως την επιχείρηση σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας και το γεγονός ότι ενδέχεται να πρέπει να επιστρέψει τις ενισχύσεις που έλαβε παράνομα.

Η Επιτροπή πληροφορεί την ομοσπονδιακή κυβέρνηση ότι η παρούσα επιστολή θα δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, προκειμένου να δοθεί στα άλλα κράτη μέλη και στους άλλους ενδιαφερομένους η δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Σας πληροφορούμε, εξάλλου, ότι τρίτα μέρη, τα οποία δει-

κνούν το δέον ενδιαφέρον μπορούν να λάβουν αντίγραφο της παρούσας επιστολής. Καλείσθε, συνεπώς, εντός επτά ημερών από τη λήψη της παρούσας, να πληροφορήσετε την Επιτροπή αν θεωρείτε ότι η παρούσα επιστολή περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες που δεν επιθυμείτε να δημοσιευθούν, αναφέροντας αναλυτικά τους λόγους. Σε περίπτωση που η Επιτροπή δεν λάβει απάντηση εντός της προθεσμίας αυτής, θα θεωρήσει ότι συμφωνείτε για τη δημοσίευση εις ολόκληρον του κειμένου της παρούσας επιστολής. Μπορείτε να στείλετε την απάντησή σας στην Επιτροπή με συστημένη επιστολή ή με τέλεφαξ στην ακόλουθη διεύθυνση:

(. . .)»

Η Επιτροπή καλεί τα άλλα κράτη μέλη και τους τρίτους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα υπόψη μέτρα ενίσχυσης εντός ενός μηνός από την παρούσα δημοσίευση στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Rue de la Loi/Wetstraat 200,
B-1049 Bruxelles/Brussel.

Οι παρατηρήσεις θα διαβιβασθούν στη γερμανική κυβέρνηση.

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

C 58/95 (ex NN 72/95)

Γερμανία (Ρηνανία της Βόρεια Βεστφαλία)

(96/C 144/06)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(Άρθρα 92 έως 94 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας)

Ανακοίνωση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ προς τα άλλα κράτη μέλη και ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την ενίσχυση που χορήγησε η Γερμανία στην Gemeinnützige Alostoffverwertung GmbH, μια επιχείρηση διαχείρισης απορριμμάτων

Με την επιστολή, που παρατίθεται κατωτέρω, η Επιτροπή πληροφόρησε τη γερμανική κυβέρνηση για την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία:

«Με επιστολές στις 23 Μαρτίου και 6 Ιουλίου 1995, η κυβέρνηση σας διαβίβασε πληροφορίες, ύστερα από αίτημα της Επιτροπής, σχετικά με χρηματοδοτικές παρεμβάσεις υπέρ της εταιρείας Gemeinnützige Alostoffverwertung GmbH (GAV). Η Επιτροπή ζήτησε τις πληροφορίες ύστερα από καταγγελίες που έλαβε από ανταγωνιστές της GAV και μια ομοσπονδία στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων. Οι καταγγέλλοντες ισχυρίζονταν ότι χορηγήθηκε ενίσχυση στην GAV και ότι η τελευταία, με τον τρόπο αυτό, μπόρεσε να εδραιώσει τη θέση της στην αγορά επαναχρησιμοποιή-

σιμων απορριμμάτων επιχειρήσεων και να αφαιρέσει πελάτες από τους καταγγέλλοντες μέσω επιθετικών αποκτήσεων (εξαγορών) και τιμών.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες τις οποίες η κυβέρνησή σας διαβίβασε στην Επιτροπή, το ακόλουθα ποσά χορηγήθηκαν στην GAV:

— το 1992 η GAV έλαβε επιδότηση 2,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων για την ανέγερση ενός νέου χώρου διάλογής ανακυκλώσιμων απορριμμάτων, τα οποία θα συλλέγει από επιχειρήσεις και γραφεία για να τα πωλεί ως δευτερογενείς πρώτες ύλες. Η επιδότηση χορηγήθηκε από την Bezirksregierung Köln σε βάση ad hoc.

— η GAV λαμβάνει ετήσιες επιδοτήσεις από την πόλη του Άαχεν για να προωθήσει τις προσπάθειες παρακίνησης των εργαζομένων της (Zuschuß zu arbeitsmotivierenden Maßnahmen: επιδότηση μέτρων για την παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους):

1991: 348 000 γερμανικά μάρκα,
1992: 244 968 γερμανικά μάρκα,
1993: 179 243 γερμανικά μάρκα,
1994: 59 621 γερμανικά μάρκα.

Η Επιτροπή έλαβε γνώση της άποψης των αρχών που χορήγησαν τα ποσά αυτά, ότι δηλαδή τα τελευταία δεν αποτελούν ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1. Βασίζουν την άποψή τους σε δύο παράγοντες: πρώτον, η GAV δεν αποτελεί εταιρεία που επιδιώκει κέρδος αλλά εξυπηρετεί το γενικό συμφέρον· δεύτερον, ότι τα ποσά που διατίθενται στην GAV εξυπηρετούν μόνο στην αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που προκύπτει από την απασχόληση (πρόσληψη), κατάρτιση και υποστήριξη νεαρών και μειονεκτούντων ανέργων.

Ισχυρίζονται, επίσης, ότι επιβλέπουν την GAV και ότι ουδεμία επιθετική συμπεριφορά δεν εκδηλώθηκε στην αγορά.

Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε και έλαβε πληροφορίες για άλλα ποσά που είχαν, σύμφωνα με τις καταγγελίες, διατεθεί στην GAV. Τα ποσά αυτά χορηγήθηκαν ως μέρος γενικών μέτρων κατά την έννοια του άρθρου 101 της συνθήκης και, επομένως, δεν αποτελούν ενίσχυση.

Όπως προαναφέρθηκε, η GAV έλαβε ποσά που διατέθηκαν ειδικά σε αυτήν από δημόσιες αρχές, συνολικού ύψους 3 531 832 γερμανικών μάρκων από το 1991. Βάσει των πληροφοριών που ωφίστανται αυτή τη στιγμή, η Επιτροπή σχηματίζει τη γνώμη ότι τα ποσά αυτά αποτελούν ενίσχυση, διότι επέτρεψαν στην GAV να ανεγείρει ένα νέο χώρο διαλογής και να εδραιώσει τη θέση της στην αγορά απορριμμάτων επιχειρήσεων, χωρίς να υποχρεωθεί να επιβαρυνθεί με όλο το σχετικό κόστος.

Για να αποφασισθεί αν η ενίσχυση ενδέχεται να νοθεύει τον ανταγωνισμό και να επηρεάζει τις συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ, επιβάλλεται να γίνει διάκριση μεταξύ της αγοράς οικιακών απορριμμάτων, στην οποία η GAV δραστηριοποιήθηκε από το 1990, και της αγοράς για απορρίμματα επιχειρήσεων στην οποία η GAV δραστηριοποιήθηκε προοδευτικά μετά το 1992.

Η συλλογή οικιακών απορριμμάτων, η οποία περιλαμβάνει χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων απορριμμάτων, αποτελεί κατά παράδοση έργο των δημοτικών αρχών. Η Επιτροπή εξέφρασε προγενέστερα την άποψη⁽¹⁾ ότι κίνητρα για παρόμοιες συλλογές δεν αποτελούν ενίσχυση εφόσον οι δευτερογενείς πρώτες ύλες διατίθενται σε τιμές αγοράς.

Η συλλογή, διαλογή και διάθεση στην αγορά απορριμμάτων επιχειρήσεων, η οποία περιλαμβάνει απορρίμματα συσκευασιών λόγω του “δυναμικού συστήματος”, δεν αποτελεί μέρος των συνήθων καθηκόντων των δημοτικών αρχών. Πολλές εμπορικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στον τομέα και

αλληλοανταγωνίζονται. Ο ανταγωνισμός αυτός μπορεί ασφαλώς να έχει διασυννοριακό χαρακτήρα, ιδίως όταν η ωφελούμενη επιχείρηση είναι εγκατεστημένη πλησίον των συνόρων άλλων κρατών μελών. Συνεπώς, μια ενίσχυση σε παρόμοια επιχείρηση μπορεί ασφαλώς να νοθεύει τον ανταγωνισμό και να επηρεάζει τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ.

Υπενθυμίζεται σχετικά ότι η καθιέρωση του “δυναμικού συστήματος” στη Γερμανία είχε σαν συνέπεια την υποβολή πολλών καταγγελιών από άλλα κράτη μέλη σχετικά με τις επιπτώσεις στις εσωτερικές αγορές τους ανακυκλώσιμων απορριμμάτων. Η Επιτροπή διερεύνησε το συμβιβασμό του συστήματος αυτού με την κοινή αγορά, και ιδιαίτερα με τα άρθρα 30, 85, 86, 90 και 92 της συνθήκης ΕΚ. Επειδή το σύστημα βασίζεται σε μια συμφωνία μεταξύ εταιρειών χωρίς κρατική χρηματοδότηση, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι δεν επρόκειτο περί κρατικής ενισχύσεως.

Ιδιοκτήτης της GAV είναι η Sozialwerk Aachener Christen e.V. και ούτε η επιχείρηση ούτε ο ιδιοκτήτης επιδιώκουν την επίτευξη κέρδους. Τούτο πάντως δεν έχει σημασία για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της ενίσχυσης στις συναλλαγές και στον ανταγωνισμό, εφόσον η GAV ανταγωνίζεται επιχειρήσεις που επιδιώκουν κέρδος στην αγορά αποβλήτων. Ο ισχυρισμός ότι η ενίσχυση εξυπηρετεί μόνον την αντιστάθμιση πρόσθετου κόστους δεν μπορεί να αφαιρέσει το χαρακτήρα της ενίσχυσης, αλλά το επιχείρημα αυτό θα πρέπει να εξετασθεί από πλευράς δυνατότητας να υπαχθεί η ενίσχυση σε μία από τις παρεκκλίσεις που θεσπίζει το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ.

Οι γερμανικές αρχές αναγνωρίζουν ότι η GAV ανταγωνίζεται με άλλες εταιρείες και δεν αμφισβητούν ότι οι τελευταίες έχουν απωλέσει παραγγελίες προς όφελος της GAV. Συνεπώς, η ενίσχυση επηρεάζει τον ανταγωνισμό. Ενώ η GAV συλλέγει (απορρίμματα) μόνο σε τοπική κλίμακα, προσπαθεί να διαθέτει τα προϊόντα της και στο Βέλγιο. Το γεγονός ότι και επιχειρήσεις στο Βέλγιο και τις Κάτω Χώρες καταγγέλλουν την κατάσταση αυτή, επιβεβαιώνει ότι η διαχείριση απορριμμάτων επιχειρήσεων — ιδιαίτερα απορριμμάτων χαρτιού και συσκευασιών — δεν περιορίζεται σε μια τοπική αγορά και ότι η ενίσχυση αυτής της δραστηριότητας επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών.

Βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επιδότηση 2,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων και 483 832 γερμανικών μάρκων σε ετήσιες επιδοτήσεις από το 1992 και έπειτα, ποσά που ανέρχονται συνολικά σε 3 183 832 γερμανικά μάρκα, νοθεύουν τον ανταγωνισμό και επηρεάζουν τις συναλλαγές κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 61 παράγραφος 1 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Μόνον η επιδότηση ύψους 348 000 γερμανικών μάρκων, που χορηγήθηκε το 1991, όταν η GAV δραστηριοποιείτο αποκλειστικά στη διαχείριση οικιακών απορριμμάτων, δεν εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 93 παράγραφος 1.

Η Επιτροπή λυπάται διότι ούτε η επιδότηση των 2,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων ούτε οι ετήσιες επιδοτήσεις γνωστοποιήθηκαν προκαταβολικά, σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ, και διότι η κυβέρνησή σας με τον τρόπο αυτό δεν τήρησε τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη συνθήκη. Η ενίσχυση, συνεπώς, χορηγήθηκε παρανόμως.

(¹) Απάντηση στη γραπτή ερώτηση 2057/92, ΕΕ αριθ. C 47 της 18. 2. 1993, σ. 14.

Όσον αφορά τη δυνατότητα υπαγωγής της ενίσχυσης των 3 183 832 γερμανικών μάρκων σε μία από τις παρεκκλίσεις από το γενικό ασυμπίθαστο με την κοινή αγορά, η Επιτροπή σημειώνει ότι το Άαχεν δεν βρίσκεται σε περιοχή δεκτική περιφερειακής ενίσχυσης βάσει του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο α) ή γ).

Η μόνη παρέκκλιση που θα ήταν δυνατό να εφαρμοσθεί είναι εκείνη που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) υπέρ της ενίσχυσης για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, όπου παρόμοια ενίσχυση δεν επηρεάζει τις συνθήκες των ανταλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Για να εξετασθεί αν η ενίσχυση προς την GAV μπορεί να υπαχθεί σε αυτή την παρέκκλιση, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι επιβάλλεται να γίνει διάκριση μεταξύ των ετήσιων επιδοτήσεων και της επενδυτικής επιδότησης ύψους 2,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων.

Καθ' όσον αφορά τις ετήσιες επιδοτήσεις, οι γερμανικές αρχές ισχυρίζονται ότι οι τελευταίες έχουν ως μοναδικό σκοπό την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που η GAV αναλαμβάνει για την απασχόληση (πρόσληψη), κατάρτιση και υποστήριξη νεαρών και μειονεκτούντων ανέργων. Ότι η ενέργεια αυτή συνεπάγεται πρόσθετο κόστος είναι ασφαλώς αληθές και τούτο αναγνωρίζεται και από τους καταγγέλλοντες: η GAV έχει ειδικευμένο προσωπικό (σε θέματα πρόνοιας, κοινωνικής εκπαίδευσης) για τη μεταχείριση νέων και εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την ανεύρεση θέσης απασχόλησης. Οι μειονεκτούντες εργάτες τους οποίους προσλαμβάνει η GAV μειώνουν, επίσης, τη γενική παραγωγικότητά της. Η GAV όμως δεν είναι ασφαλώς η μόνη επιχείρηση που απασχολεί αποκλειστικά εργαζόμενους με ένα αντικειμενικό μειονέκτημα. Από τους 58 μισθωτούς της, οι 14 έχουν αντικειμενικό μειονέκτημα και άλλοι 29 ανήκουν στην ομάδα των ανέργων μακράς διάρκειας. Αποκλίνουσες είναι οι απόψεις μεταξύ των γερμανικών αρχών και των καταγγελλόντων, όσον αφορά το εάν η ενίσχυση με τη μορφή ετήσιων επιδοτήσεων εξυπηρετεί μόνον την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους ή εάν επιτρέπει στην GAV να νοθεύει τον ανταγωνισμό. Οι γερμανικές αρχές ισχυρίζονται ότι η σύμβαση μεταξύ Άαχεν και GAV προβλέπει ότι την επίβλεψη όσον αφορά τη χρησιμοποίηση της ενίσχυσης θα αναλάβει το Jugendamt (υπηρεσία για τους νέους), ένας ανεξάρτητος σύμβουλος και το Rechnungsprüfungsamt (Ελεγκτικό Συνέδριο). Οι ανταγωνιστές της GAV ισχυρίζονται ότι η τελευταία εφαρμόζει υπερβολικά χαμηλές τιμές.

Ο ελεγκτικός μηχανισμός σε τρία επίπεδα που χρησιμοποιούν οι γερμανικές αρχές πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ετήσιες επιδοτήσεις δεν αποτελούν αντικείμενο κατάχρησης.

Από τις γερμανικές αρχές απαιτείται να επαληθεύσουν και να αποδείξουν ότι οι ετήσιες επιδοτήσεις περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την αντιστάθμιση παρόμοιου κοινωνικού κόστους, λαμβάνοντας επίσης υπόψη οποιαδήποτε ενίσχυση χορηγείται βάσει γενικών μέτρων. Μόνον τότε θα μπορούσε η Επιτροπή να συμπεράνει ότι η ενίσχυση συμβάλλει στην υλοποίηση της πέμπτης σύστασης του Συμβουλίου του Έσεν δηλαδή την επικέντρωση των προσπαθειών στην παροχή απασχόλησης σε εκείνους που έχουν τις μεγαλύτερες δυσκολίες για την ανεύρεση εργασίας και την επίτευξη του σκοπού τούτου χωρίς να θίγονται οι συνθήκες

των εμπορικών συναλλαγών κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Η παρέκκλιση του άρθρου 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) θα μπορούσε τότε να θεωρηθεί ως εφαρμόσιμη στις ετήσιες επιδοτήσεις.

Όσον αφορά την επενδυτική επιδότηση των 2,7 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων που χορηγήθηκε το 1992 για την ανέγερση ενός νέου κέντρου διαλογής, οι γερμανικές αρχές δεν απέδειξαν ότι υφίσταται οποιαδήποτε σχέση μεταξύ της επιδότησης αυτής με το επιπρόσθετο κοινωνικό κόστος, ούτε γνωστοποιήθηκε κάποια δικαιολογία στην Επιτροπή. Το συμβιβασίμο, επομένως, αυτού του μέρους της ενίσχυσης με την κοινή αγορά είναι αμφιλεγόμενο και η Επιτροπή θεωρεί ότι πρέπει να θέσει σε κίνηση τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2, όσον αφορά και αυτό το τμήμα της ενίσχυσης.

Συνεπώς, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ κατά της ενίσχυσης ύψους 3 183 832 γερμανικών μάρκων που χορηγήθηκε παράνομα στην GAV από το 1992.

Ως μέρος της διαδικασίας η Επιτροπή παρέχει στην κυβέρνηση της την ευκαιρία να υποβάλει, εντός μηνός από την κοινοποίηση της παρούσας επιστολής, τα σχόλιά της και οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με την ενίσχυση.

Η Επιτροπή σας υπενθυμίζει ότι η εφαρμογή του άρθρου 93 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα και εφιστά την προσοχή σας στην ανακοίνωση που δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* αριθ. C 318, της 24ης Νοεμβρίου 1983, σελίδα 3, όπου ορίζεται ότι ενδέχεται να ζητηθεί από το δικαιούχο η επιστροφή οποιασδήποτε ενίσχυσης που χορηγήθηκε παράνομα, δηλαδή χωρίς προηγούμενη κοινοποίηση ή χωρίς αναμονή τελικής απόφασης της Επιτροπής βάσει της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΚ. Η επιστροφή αυτή θα γίνει εντόκως από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης και με επιτόκιο ίσο προς το επιτόκιο αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του καθαρού ισοδύναμου των επιδοτήσεων των καθεστώτων ενισχύσεων κατά το οποίο εφαρμόζονταν κατά την ημερομηνία αυτή.

Η Επιτροπή ζητά από τις γερμανικές αρχές να πληροφορήσουν αμελλητί τη δικαιούχο επιχείρηση για την κίνηση της διαδικασίας και το γεγονός ότι ενδέχεται να της ζητηθεί να επιστρέψει οποιαδήποτε αχρεωστήτως ληφθείσα ενίσχυση.

Επίσης, η Επιτροπή πληροφορεί την κυβέρνησή σας ότι θα καλέσει, μέσω δημοσίευσης της παρούσας επιστολής στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, τα άλλα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους να της υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.»

Η Επιτροπή, συνεπώς, καλεί τα άλλα κράτη μέλη και ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τα σχόλιά τους για τα ανωτέρω μέτρα εντός μηνός από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας ανακοίνωσης, στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
GD IV.G.5,
200, rue de la Loi/Wetstraat
B-1049 Bruxelles/Brussel.

Τα εν λόγω σχόλια θα διαβιβαστούν στη γερμανική κυβέρνηση.